

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002384

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України від 27 серпня 2024 року, №31-ОП.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жур'ян Вікторія Володимирівна

2. Viktoriia V. Zhurian

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 12-08-2024

Спеціальність за освітою: Екологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.458.019

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35, 14.35.09

Тема дисертації:

1. Формування екологічної компетентності бакалаврів судноводіння у процесі фахової підготовки
2. Formation of environmental competence of bachelors of navigation in the process of professional training

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні наведено розв'язання актуального наукового завдання щодо визначення, обґрунтування та експериментальної перевірки педагогічних умов цілеспрямованого формування екологічної компетентності бакалаврів судноводіння для підвищення якості їхньої підготовки до еколого-спрямованої професійної діяльності на морських суднах. В умовах агресії РФ проти України та її спроб змінити геополітичну й економічну обстановку у світі тенденцією вітчизняної морської політики є динамічний розвиток водного транспорту, зокрема морського. Природно, ефективність торговельного мореплавства, морського транспорту суттєво впливає на сталий розвиток, економічну та енергетичну незалежність нашої держави, її інтеграцію в європейський і світовий економічний простір. Ситуація посилюється й тим, що Україна є одним із лідерів постачання представників плавскладу на світовий ринок праці, як член Міжнародної морської організації (International Maritime Organization, IMO) і підписала

основні міжнародні нормативні акти з безпеки мореплавства. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше: визначено, обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування екологічної компетентності бакалаврів судноводіння (формування позитивної мотивації бакалаврів судноводіння до еколого- спрямованої професійної діяльності на морських суднах; екологізація змісту дисциплін фахової підготовки; застосування інтерактивних технологій навчання в опануванні дисциплін екологічного спрямування; застосування додаткових форм організації навчання (факультативи, спецкурси, студії, гуртки тощо) у розвитку екологічних знань бакалаврів судноводіння); методологічним підґрунтям їх забезпечення визначено єдність вимог компетентнісного, системного, особистісно-орієнтованого, діяльнісного, середовищного, культурологічного, аксіологічного, інтеграційного та ін. підходів; розроблено модель формування екологічної компетентності бакалаврів судноводіння, що відображає проект досліджуваного процесу в єдності методологічно-цільового, суб'єктного, змістово-технологічного та діагностувально-корекційного блоків; розроблено поетапну методику цілеспрямованого формування екологічної компетентності бакалаврів судноводіння, що є дидактично збалансованою системою, в якій опанування класичними екологічними знаннями поєднується із оволодінням студентами професійно-екологічними знаннями у перебігу опанування дисциплін фахової підготовки, та набуттям досвіду охорони морського середовища під час виробничих практик; удосконалено: діагностичний інструментарій оцінювання рівнів сформованості екологічної компетентності бакалаврів судноводіння відповідно до розроблених критеріїв: мотиваційного (визначає потребу майбутнього судноводія у природоохоронній діяльності); когнітивного (визначає сформованість системи класичних екологічних знань та рівень володіння майбутнім судноводієм правилами безпечного мореплавства); діяльнісного (констатує екологобезпечну поведінку здобувача освіти в повсякденному житті, під час виробничої практики на судні, володіння студентом уміннями природоохоронної діяльності); рефлексивного (діагностує здатності здобувача морської освіти здійснювати рефлексію власної виробничої та побутової діяльності з точки зору дотримання принципів сталого розвитку, оцінювання екологобезпечної діяльності інших); дістав подальшого розвитку зміст поняття «екологічна компетентність бакалавра судноводіння». Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у розробленні та впровадженні в освітній процес закладів вищої освіти морського профілю цифрового навчально-методичного комплексу «Екологічна компетентність бакалаврів судноводіння», що охоплює збірник завдань з освітньої компоненти «Запобігання забрудненню морського середовища»; робочу програму дисципліни «Запобігання забрудненню морського середовища»; практико-орієнтовані задачі, тести; методичні рекомендації щодо формування екологічної компетентності бакалаврів судноводіння у процесі фахової підготовки та авторський спецкурс «Формування екологічної компетентності бакалаврів судноводіння» тощо.

2. The dissertation study provides a solution to the current scientific problem of determining, substantiating, and experimentally testing learning conditions for the purposeful formation of environmental competence of bachelors of navigation to improve the quality of their environmental training in institutions of higher education of a maritime profile. In the conditions of the aggression of the Russian Federation against Ukraine and its attempts to change the geopolitical and economic situation in the world, the tendency of domestic maritime policy is the dynamic development of water transport, in particular sea transport. Naturally, the efficiency of commercial shipping and sea transport significantly affects the sustainable development, economic and energy independence of our country, and its integration into the European and world economic space. The situation is also actualized by the fact that today Ukraine is one of the leaders in the shipping supply. The scientific novelty of the obtained results is that for the first time: the learning conditions for the formation of environmental competence of bachelors of navigation were defined, substantiated and experimentally verified (the use of interactive learning technologies in the mastery of ecologically oriented disciplines; the formation of positive motivation of students for ecologically oriented professional activities on sea vessels; the environmental content of professional training disciplines; the use of additional forms of training organization (electives, special courses, studios, circles, etc.) in the development of environmental knowledge of bachelors of navigation); the methodological basis for their provision is determined by the unity of competence, system, person-oriented, activity, environmental, cultural,

and axiological requirements; integration, etc. approaches; a model of the formation of environmental competence of bachelors of shipping was developed, which reflects the project of the researched process in the unity of the methodological, target, subject; content-technological and diagnostic-corrective blocks; a step-by-step methodology for the purposeful formation of environmental competence of bachelors of navigation has been developed, which is a didactically balanced system in which the mastery of classic environmental knowledge is combined with the mastering of professional environmental knowledge by students in the course of mastering the disciplines of professional training, and the acquisition of experience in the protection of the marine environment during industrial practices; the diagnostic toolkit for assessing the levels of environmental competence of bachelors of navigation has been improved by the developed criteria: motivational (determines the need of the future sailor in environmental protection activities); cognitive (determines the formation of the system of classic environmental knowledge and the level of mastery of the future master of the rules of safe navigation); activity (determines the environmentally safe behavior of the student in everyday life, during practice on a ship, the student's possession of environmental protection skills); reflexive (diagnoses the ability of the student of maritime education to reflect on his own production and household activities from the point of view of compliance with the principles of sustainable development, evaluation of environmentally safe activities of others); – the content of the concept of “environmental competence of a bachelor of navigation”. The practical significance of the obtained research results lies in the development and implementation in the educational process of marine higher education institutions of the digital educational and methodological complex “Environmental competence of bachelors of navigation”, which includes: a collection of tasks from the educational component “Prevention of pollution of the marine environment”; the work program of the discipline “Prevention of pollution of the marine environment”; practice-oriented tasks, tests; methodological recommendations on the formation of environmental competence of bachelors of navigation in the process of professional training and taritime Organization (IMO) and has signed the main international regulatory acts on maritime safety.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Жур'ян В. В. Зарубіжний досвід формування екологічної компетентності судноводіїв у закладах освіти. Інноваційна педагогіка. 2020. Вип. 65. Т. 1. С. 168–172.
- 2. Жур'ян Вікторія. Модель формування екологічної компетентності в процесі фахової підготовки судноводіїв. Перспективи та інновації науки. Серія: «Педагогіка», «Психологія», «Медицина». 2022. № 6(11). С. 124–139.
- 3. Жур'ян Вікторія. Феномен екологічної компетентності у підготовці майбутніх судноводіїв. Збірник наукових праць: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України. 2022. Вип. 32 (1–2022). С. 245–258
- 4. Жур'ян В. Розвиток екологічної компетентності у майбутніх судноводіїв. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки. 2022. Т. 29. № 2. С. 252–271
- 5. Radkevych Valentina, Zhurian Viktoriia, Kononenko Andrii, Smyrnova Iryna. Pedagogical aspect of formation of ecological competence of specialists of the maritime branch. International Journal of Engineering Pedagogy. 2023. Vol. 13(1). P. 82–93 (Scopus).

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: № 0120U000073, № 0118U007604

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радкевич Валентина Олександрівна

2. Valentyna O. Radrevych

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9233-5718

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуренкова Ольга Володимирівна

2. Olga V. Gurenkova

Кваліфікація: к.пед.н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0315-207X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет інфраструктури та технологій

Код за ЄДРПОУ: 41330257

Місцезнаходження: вул. Кирилівська, буд. 9, Київ, 04071, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Діденко Олександр Васильович
2. Oleksandr V. Didenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7900-6047

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тітова Олена Анатоліївна
2. Titova Olena A.

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герлянд Тетяна Миколаївна
2. Tetiana M. Herliand

Кваліфікація: д. пед. н., старший науковий співробітник, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

